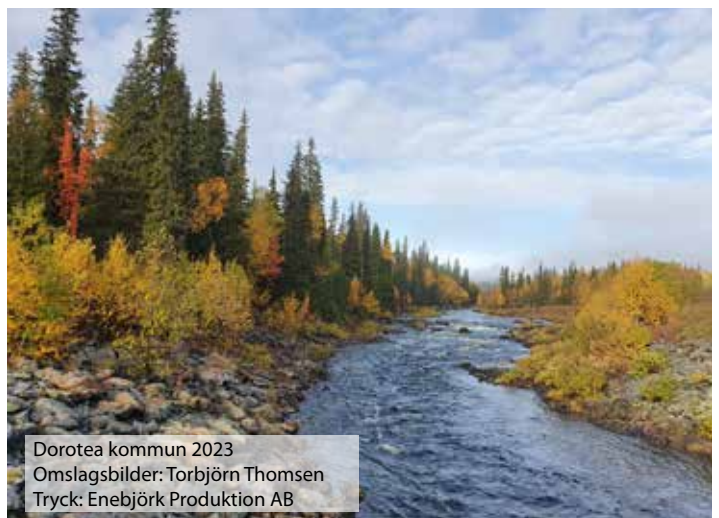
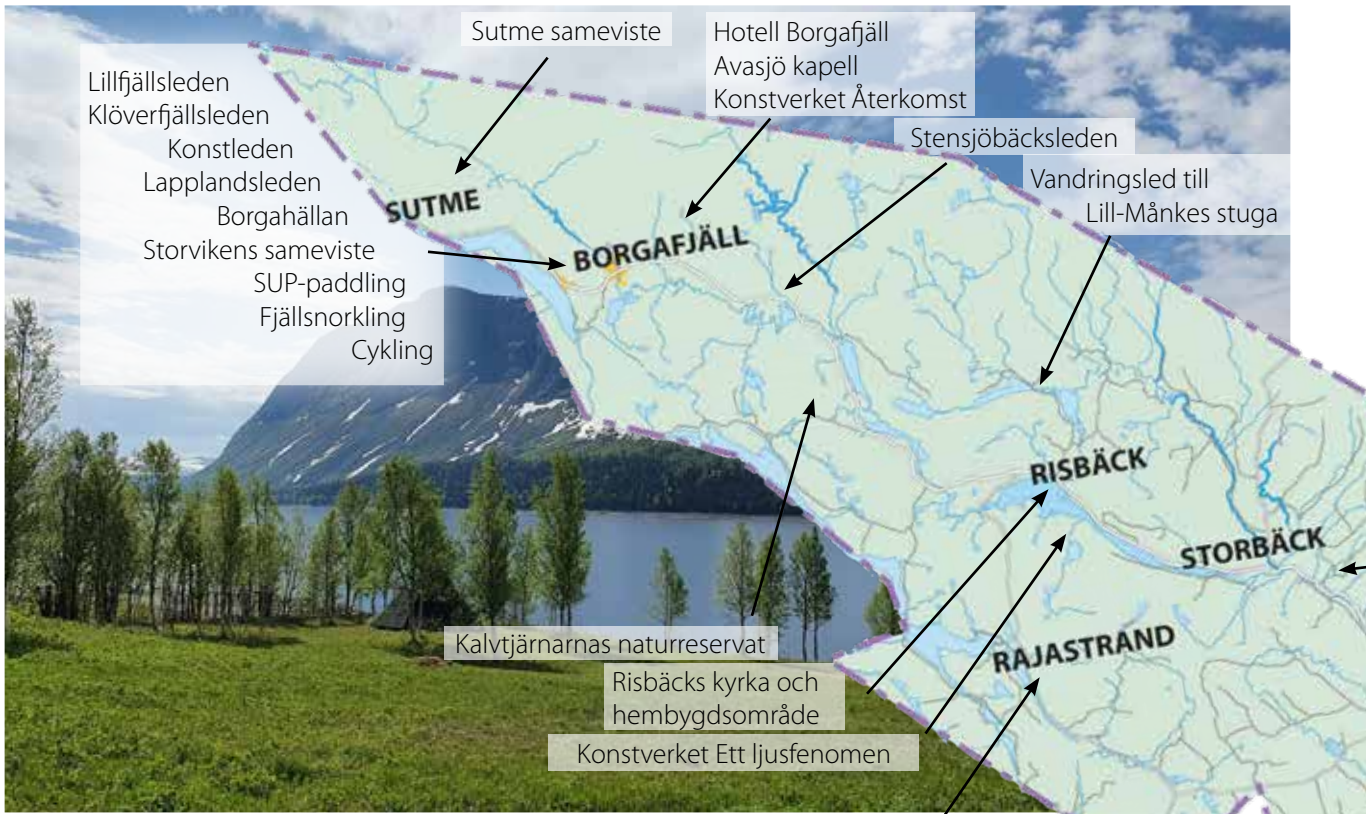

LAPPLANDS SYDPORT

Vänlig vildmark i Dorotea och Borgafjäll

Välkommen till Dorotea– Lapplands Sydport!

Dorotea är inkörsporten till landskapet Lappland och har fått sitt namn efter kung Gustav IV Adolfs hustru, drottning Fredrika Dorotea Vilhelmina. Byn hette från början Bergvattnet men bytte namn i samband med att kyrkan stod klar år 1799.

Dorotea är en samisk förvaltningskommun och kommunens sydsamiska namn är Kraapohke, som betyder inklämd sjö. Området runt Dorotea är ett av de björntätaste i Västerbotten vilket har satt sin prägel på kommunen. Kommunvapnet består av en upprest björn och framför kommunhuset står en björnskulptur av konstnären Lars Kupperinen.

Konst, kultur och arkitektur

I Lapplands Sydport hittar du en skön blandning av Ralph Erskines arkitektur, Carl Milles statyer och världens enda husvagnsmuseum! Lägg till det mysiga hembygdsgårdar, vackra kyrkor och fyra av konstverken längs Konstvägen Sju Älvar. Packa fikakorgen och ge dig ut och botanisera bland konst, kultur och arkitektur.

Husvagnsmuseet i Dorotea

Ljuva minnen av svunna campingsemestrar eller smärtsamma upplevelser av att klämma fingrarna i de hopfällbara campingborden? Oavsett vilka tankar som väcks så bjuder ett besök på husvagnsmuseet på en rejäl dos nostalgi för dig som rest med husvagn under 1900-talets senare del. Förutom husvagnar finns här tidsenliga miljöer och accessoarer som matchande träningsoveraller, hopfällbara campingbord, plastporcelain och mycket annat. Campingtrenden slog igenom på allvar under 1960-talet och år 1964 började Polar att tillverka husvagnar på en höskulle i Junsele. År 1968 flyttades tillverkningsenheten till Dorotea och har funnits här sedan dess. Produktionen är fortfarande inriktad på manuellt arbete och hög kvalitet. Polarvagnen känns igen på sin isbjörnslogotyp och är utvecklad och testad för att klara av det kalla vinterklimatet. Museet håller öppet under sommaren samt enligt överenskommelse och ligger mittemot SoliferPolars fabrik längs väg E45.

Höglandssågen

Ta en paus i natursköna Högland och beskåda den gamla vattensågen vars utförande står i skarp kontrast till moderna sågverk. Sågen byggdes på 1850-talet och var i bruk under ca 100 år. Byn Högland ligger vid Långeleån och har, liksom många andra platser i kommunen, stark anknytning till träindustrin. På 1980-talet reparerades vattenrännan och vattenhjulet så att sågen åter kunde användas på gammalt vis. På området finns även en timmerkoja och en rökbastu. Högland ligger ca 50 km från Dorotea längs vägen mot Borgafjäll. Följ skyltar mot hembygdsområdet.

Gör en resa i tiden

Risbäcks hembygdsområde

Risbäcks historia går tillbaka till 1820-talet och byn har framför allt levt på jord- och skogsbruk. När kyrkan byggdes i mitten på 1800-talet blev Risbäck ett centrum för människor i fjällvärlden, eftersom det inte längre var nödvändigt att resa de sju milen till Dorotea för dop, vigslar och begravingar. Under 1880-talet inleddes skolundervisning och än idag har Risbäck en skola för elever på låg- och mellanstadiet.

Det fina hembygdsområdet ligger mitt emot kyrkan och här kan du strosa runt bland de olika byggnaderna. Här finns sockenstugan som byggdes år 1884, en bagarstuga, rökbastu, stolpbod, kyrkkåta samt den stora ladan, Kämpeslogen, som bland annat använts till danslokal.

Höglands kapell

Kullerbackens hembygdsgård

Kullerbackens hembygdsgård i Dorotea

Strosa runt bland Kullerbackens gemytliga samling av gamla bostadshus, förrådsbodnar, lador och stall. Här finns även en kåta samt en njalla – en liten förrådsbod placerad på en hög stolpe för att skydda maten från rovdjuren. Den äldsta stugan, Pål-Anders stuga, byggdes i slutet av 1700-talet och flyttades till Kullerbacken år 1992. Under årens lopp har ett flertal stugor räddats undan förfall och flyttats hit. I mitten av området ligger bagarstugan som är flitigt använd. Går du förbi här på sommaren kan du ofta känna doften av nybakat tunnbröd.

Dorotea kyrka

Nattvarden

Gå i kyrkan

Dorotea kyrka

Kyrkan i Dorotea är vackert belägen ovanför centrum. Den ritades av Evert Milles och stod klar år 1934 efter att den gamla kyrkan brunnit ner. Inne i kyrkan finns två statyer av den kände skulptören Carl Milles. Den ena föreställer ängeln Gabriel och den andra föreställer aposteln Paulus. Gör även ett besök i det lilla gravkapellet på kyrkogården. Här finner du den dramatiska skulpturgruppen Nattvarden som visar den sista måltiden och ögonblicket då Jesus pekar ut den lärjunge som ska förråda honom. Skulpturen, av konstnären Björn Martinius, är återgiven i naturlig storlek.

Avasjö kapell

Avasjö kapell

Kapellet i Borgafjäll ritades av Ralph Erskine och uppfördes år 1950. En fristående klockstapel står på området och inne i kapellet finns en dopfunt som är ritad av Erskine.

Risbäcks kyrka

Risbäcks kyrka

Dorotea kommuns äldsta kyrka ligger vid Arksjöns strand i Risbäck. Det är en enkel och vacker träkyrka där den första gudstjänsten hölls år 1858.

Höglands kapell

Kapellet byggdes i början av 1900-talet som skolbyggnad men köptes år 1939 av Stiftelsen Höglands kapell. Inne i kapellet finns målningar i vackra färger. Mitt emot kapellet står en rödmålad klockstapel som uppfördes år 1941 efter ritningar av byggmästare Jens Bredberg.

Konst, kultur och arkitektur

Beundra en byggnad

Ralph Erskines unika arkitektur i Borgafjäll

En design som smälter in bland de omgivande fjällen och naturmaterial från trakten är kännetecknande för de två byggnader i Borgafjäll som ritades av Ralph Erskine. Hotell Borgafjäll stod klart i början på 1950-talet och tanken var att byggnaden skulle ses som en stor terrängskulptur där det till och med går att åka skidor på det sluttande taket. Hotellets inre är en charmig labyrint av gångar, avsatser och rum. Några hundra meter från hotellet ligger Avasjö kapell med sitt välvda sadeltak som är dubbelt så högt som själva väggarna. Läs mer under **Gå i kyrkan**.

Andra kända byggnader av Erskine är till exempel Stockholms universitetsbibliotek och "Läppstiftet" i Göteborg.

Hotell Borgafjäll

Dorotea bibliotek

Dorotea bibliotek

Stanna upp och beundra den unika arkitekturen på Dorotea bibliotek. Den vackra fasaden är formad som en uppslagen bok och de stora spröjsade fönstren ger byggnaden ett ljust och luftigt utseende. Biblioteket ritades av Torsten Sundgren från Umeå och invigdes 1999. Ett tips är att beskåda biblioteket över en fika på Konditori Dorotea som ligger tvärs över gatan.

Läs en bok

Helmer Grundström

Vad passar bättre på semestern än att läsa? Vill du lära känna torparlivet i Västerbottens inland under 1900-talet så finns poeten Helmer Grundströms boksamling inne på biblioteket, tillsammans med några av hans tillhörigheter. I hans verk får du en korthuggen och osminkad beskrivning av fattigdom och enkla förhållanden på ett dagsverketorp i Svanabyn i kommunens sydöstra delar. Helmer Grundström kom att kallas för "torparlivets kärve poet" och han är den förste författaren från Västerbotten av rikslitterär betydelse.

Helmer Grundström

Anna-Lisa Grundström

Ytterligare en känd Grundström kommer från Dorotea kommun och närmare bestämt från byn Avaträsk. Anna-Lisa Grundström växte upp på ett mindre jordbruk och tillbringade somrarna på en fåbod där hon hjälpte till att vakta djuren. Hon har skildrat uppväxten och de fattiga förhållandena under 1920- och 30-talen i såväl flera böcker som i sina målningar. Flera av hennes originalmålningar finns på biblioteket samt i Anna-Lisas Kulturrum i Avaträsk.

Strömboms torn

Strömboms torn

Doroteas medeltidsinspirerade torn byggdes under andra världskriget. Från början var tornet omgivet av vallgravar och en storslagen trädgård designad av doktor Sten Strömbom, som ville återskapa delar av Versailles magnifika trädgårdar i Dorotea. Läs mer i Agneta Gustavssons bok Den glömda trädgården: Doktor Strömboms Versailles i Dorotea.

Strömboms torn ligger på Nensénsvägen, bredvid Dorotea sjukstuga.

Res längs Konstvägen

Sju älvar, 13 konstverk och en 35 mil vacker resa från kust till fjäll – det är Konstvägen Sju Älvar i ett nötskal. Res från Holmsund vid havet utanför Umeå tvärs över hela norra Sverige ända fram till vägens ände vid Borgafjälls

magiska fjällvärld. I Dorotea kommun finns fyra konstverk som skapats och placerats ut mellan åren 1998 och 2013. Tanken med konstverken är att de ska vara en del av den omgivande naturen och med tiden även återgå till naturen. Skyltar och parkering finns i anslutning till konstverken. Mer information hittar du på www.konstvagen.se.

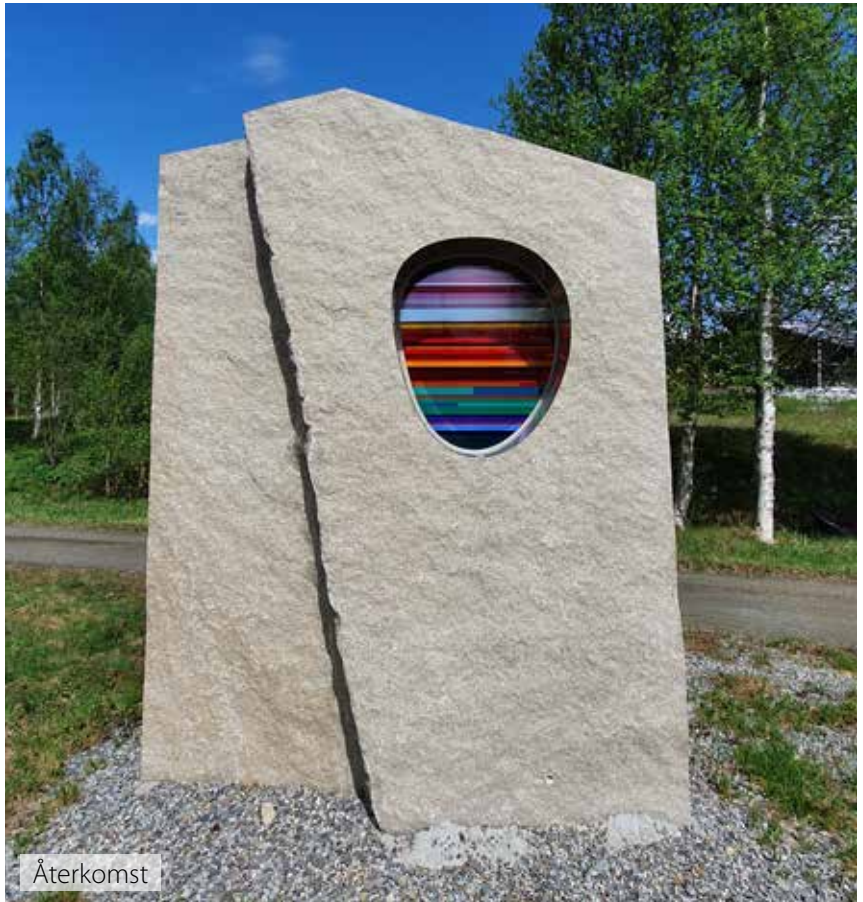
Återkallelse

Himmelsmöte

Ett ljusfenomen

Återkomst

Återkallelse

Den 12 maj 1936 skedde en allvarlig olycka på Ormsjön då 14 personer drunknade när de var på väg hem från ett avslutat flottningsarbete. Konstverket består av två bönepallar i marmor där du som besökare kan vila pannan mot den svala stenen för en stunds reflektion. Konstverket ligger snett mittemot affären i Västra Ormsjö.

Ett ljusfenomen

På en kallhuggen sluttning skapades i slutet på 1990-talet en 300 meter vid cirkel med 32 ljuskällor med tanken att ljuset skulle spegla sig i den långsträckt sjön nedanför. I takt med att träden har växt upp har även konstverkets karaktär förändrats. Konstverket ligger i Storbäck längs vägen mot Borgafjäll.

Återkomst

Det sista och nyaste av konstverken längs Konstvägen finner du i Borgafjäll, precis där vägen passerar Korpån. Konstverkets material och form representerar Borgahällan, Erskines arkitektur och samisk kultur. De samiska färgerna är representerade i glaset som dessutom är format som en samisk trumma.

Himmelsmöte

Likt ett jättestort fågelägg reser sig konstverket Himmelsmöte ur den karga naturen. Genom den cirkelrunda öppningen i taket ser du himlen och kanske en fågel som svävar förbi. Konstverket ligger 5 km väster om Högländ.

Familjeupplevelser

Ta med hela familjen på äventyr i Dorotea! Vandra i prästen Nenséns fotspår, leta efter konst och sagoväsen i skogen, lek i Kvarnparken och säg hej till Doroteadrottningen.

Prästhällan och Nenséns källa

Öster om Bergvattensjön i Dorotea ligger Oxhornsberget som i folkmun kallas för Prästhällan. Från toppen av berget har du fin utsikt över Dorotea samhälle och vid klart väder ser du ända till Borgafjällsmassiven. På och runt Prästhällan finns kortare stigar att vandra, från ca 1-3 km. Området är kuperat, med nästan 100 meter höjdskillnad jämfört med samhället, och består av trolsk gammelskog med klippor och berghällar. Här finns ett vindskydd med utsikt över Bergvattensjön och mysiga rastplatsen Skolskogen med grillplats och tillgång till ved.

Till Oxhornsberget vandrade Doroteas legendariske kyrkoherde Jonas A Nensén på sina dagliga morgonpromenader. Han var kyrkoherde i Dorotea i drygt 30 år, från 1832 fram till sin död år 1881. Han kom att bli känd som den vetgirige prästen som gjorde långa vandringar i Lappland och skrev mängder av anteckningar om sina iakttagelser.

I närheten av Prästhällan finns Nenséns källa. Hit gick Jonas Nensén för att dricka av det järnhaltiga vattnet i kalkkällan, allt i syfte att förbättra sin hälsa.

Leden mot Prästhällan är skyltad från Hotell Dorotea och till själva utsiktsplatsen Prästhällan är det 500 m vandring.

Bergbodarna fäbod

Besök Doroteas fina fäbod vars historia går tillbaka till 1864. Bergbodarna ligger knappt 5 km söder om samhället. Sista kilometern vandrar du uppför längs en fin stig.

Se mer på www.naturkartan.se/dorotea

Sjöslingan runt Bergvattensjön

Sträck på benen och ta en skön promenad runt Bergvattensjön i centrala Dorotea. Sjöslingan är 3 km lång och bjuder på fin natur och flera möjligheter till bad. Det finns bänkar och rastplatser där du kan njuta av medhavd matsäck.

Dorotea runt

Kullerbacksrundan

Kullerbacksrundan bjuder på både intressant kultur och vacker natur helt i anslutning till samhället. Turen börjar längs med Bergvattensjön och Sjöslingan och fortsätter sedan genom fin granskog och på spänger över några mindre myrar innan du börjar stigningen upp mot slalombacken. Här finns ett vindskydd med grillplats där du kan sitta och se ut över landskapet.

Följ leden ner mot Kullerbackens hembygdsområde.

Sista biten av vandringen följer du E45 tillbaka till starten. Längs vägen passerar du trivsamma Konditori Dorotea. Fika på plats eller köp med picknick och slå dig ner i Kvarnparken, som ligger vid Parkvägen. Här finns en rolig lekplats för de mindre barnen samt ett vindskydd och grillplats. Missa heller inte vår fina Doroteadrottning, designad av Lasse Åberg, som sitter på väggen på Strandenskolan bredvid biblioteket.

Hjortron och troll

Vittertrappan

Möt ett sagoväsen

Hjortron och troll

Ett härligt utflyktsmål för hela familjen är motorsågskonstnären Kenneth Nielsens gård i Fågelsta. Här kan du beundra de fina träfigurerna som har snidats ur stubbar och stockar och som sedan har placerats ut längs en 500 m lång naturstig. Spana efter vättar, ugglor och andra fåglar och djur under den trevliga promenaden.

Fågelsta ligger ca 6 km söder om Dorotea och här finns skyltning mot Hjortron & Troll. Ring gärna innan besöket, tel. 070-395 35 66.

Hjortron och troll

Upplevelsestigen i Lavsjö

Vittertrappan

Fascineras av Vittertrappan – ett naturligt konstverk skapat i berget. Den unika stenformationen är ungefär 15 meter lång och liknar trappsteg som slingrar sig upp längs berget. Enligt sägnen är det småfolket, vittra, som har anlagt trappan för att lättare ta sig över berget. Tron på vittra var en viktig del inom den nordiska fäbodkulturens folktro. Vittra levde med sin förtrollade boskap i ett parallellt universum, i underjorden eller i närheten av människans fäbodrar.

Vittertrappan ligger längs med vägen mot Granåsen, ca 9 km från Svanabyn. Här finns en skylt och en liten parkering samt bord för medhavd matsäck. Besök även badplatsen i Granåsen för ett svalkande dopp!

Nakna tyskar

Vid Vittertrappan står skulpturen Vittra som ingår i träbildhuggarprojektet Nakna tyskar. Projektets 13 skulpturer står utplacerade i kommunen och du hittar dem på www.naturkartan.se/dorotea.

Upplevelsestigen i Lavsjö

Packa picknicken och ta en tur till mysiga byn Lavsjö i kommunens sydöstra del. Här hittar du ett 2,5 kilometer långt upplevelsespår för hela familjen. Motionsspåret har dekorerats med charmiga och spännande figurer av Britt-Karin Sonne, till exempel den på bilden ovan. Spåret är lätt att vandra och under turen gäller det att hålla ögonen öppna så att du inte missar något konstverk.

Upplevelsespåret börjar vid fotbollsplanen mitt i byn. Efter vandringen har du nära till badplatsen vid Lavsjön.

Naturupplevelser

I Lapplands sydport får du uppleva ett varierande landskap med en mängd fina vandringsleder. I de sydöstra delarna hittar du lavklädda granar och glesa tallskogar där solens strålar lyser igenom. I nordväst reser sig fjällen högt mot himlen och de oändliga vidderna breder ut sig så långt ögat når.

Du hittar våra leder på www.naturkartan.se/dorotea

Blaikfjällets naturreservat

Vandra på vidsträckta viddar

Klöverfjället sett från Lapplandsleden

Konstleden

Lapplandsleden

Upplev sommarens största äventyr genom en vandring längs Lapplandsleden! Här möts du av orörd natur och storslagna vyer. Leden börjar i Borgafjäll och ansluter till Kungsleden i Hemavan vilket innebär 19 mil av magiska upplevelser i vänlig vildmark. Ledentré och parkering finns vid infarten till Borgafjäll. Härifrån utgår även flera andra vandringsleder.

Klöverfjällsleden

Klöverfjällsleden

Det magnifika Klöverfjället tornar upp sig över Borgafjäll och en vandring i området bjuder på magiskt vackra vyer. Leden till Klöverfjället går genom gles fjällskog för att sedan fortsätta upp på kalvfjället. Om du går ända till toppen av Klöverfjället kommer dina strapatser att belönas med en vacker panoramautsikt över fjällvärlden.

Blaikfjällets naturreservat

Blaikfjället är ett lågfjällsområde, ca 600–700 meter över havet, som räknas som Sveriges största myrkomplex. Mellan myrarna växer cirka 400 år gammal granskog. Området användes förr som slättermarker och idag finns en varierad flora och en stor artrikedom bland fåglar. Under sensommaren växer hjortron nästan överallt och området bjuder på storslagen utsikt. Ett flertal vandringsleder finns ordningställda runt Sagatun, drygt 30 km från Dorotea.

Konstleden

Vandra från Borgafjäll över kalvfjället till Saxnäs längs den 15 km långa Konstleden. Leden kan ses som en förlängning av Konstvägen Sju Älvar och i början och slutet av vandringsleden finns konstverk. Per Enokssons konstverk En god natts sömn består av en kamin och en säng, och finns vid Lappvallens sameviste. Vid Satsfjällets parkering finns Vägvisaren av Tomas Colbengtson. Konstverket är uppbyggt av stenar och glas och liknar ett vägvisande röse.

På vandring i samiskt kulturlandskap

Sutme sameviste

Sutme sameviste är ca 200 år gammalt och består av tre kåtor med tillhörande visthusbodnar. Det var familjen Kroiks huvudviste under sommarsäsongen och här bodde kvinnor och barn när männen såg efter renarna och märkte kalvar. Vintertid tillbringade familjen i skogslandet runt Örnsköldsvik.

Vandringsleden börjar vid Sutme stugby och det är 1,5 km fram till Sutme sameviste. Efter 700 m vandring är det skyltat mot "Storfallet" till vänster. Storfallet är ett vackert vattenfall med en fallhöjd på 10 m som helt klart är värt en avstickare. En varm sommar dag är det fint att ta sig ett dopp här innan du fortsätter vandringen.

Från Sutme sameviste fortsätter leden mot Slipsikstugan. Längs vägen ansluter leden till den nya Lapplandsleden.

Sutme sameviste

Lill-Månkes stuga

Storvikens sameviste

Vandra Storviksleden och upplev såväl vackra vyer som spännande samisk kultur. Vandringsleden tar dig upp på toppen av fjället Våarmoevaartoe och följer sedan bergsryggen mot Storviken. Härifrån har du utsikt mot Korpådalen och Klöverfjället i norr och mot Borgasjön och Borgahällan i söder. Storvikens sameviste är ett av tre samevisten som finns bevarade i området och här finns bland annat en kåta och några mindre timrade bodar. Leden startar mitt emot nedfarten till Borgadammen och vandringen till Storviken är 11 km. Du kan även vandra en rundslinga på 18 km.

Förutom Sutme och Storvikens samevisten finns i Borgafjäll även Lappvallens sameviste, som du passerar när du vandrar längs Konstleden.

Storvikens sameviste

Lill-Månkes stuga

Vid foten av Gitsfjället ligger Svansjön som på 1880-talet kom att bli höst- och vårviste för Lill-Månke. År 1900 byggdes den timrade stugan och han bosatte sig här året runt. Magnus Vigilius Fjällström föddes i Marsfjäll år 1856. Smeknamnet Lill-Månke fick han då han inte blev längre än två alnar, cirka 120 cm, och han beskrivs som den minsta samens i Skandinavien. Trots sin ringa längd blev han en skicklig renskötare och ägde stora renhjordar.

Lill-Månkes stuga vid Svansjön är öppen för allmänheten och här finns möjlighet till övernattnig. Vandringen till stugan är 7 km enkel väg och börjar vid Rissjövägen, ca 11 km från Risbäck. Här finns parkering och en informationstavla. Du vandrar både genom fjällskog och över öppna myrmarker varifrån du kan se fjälltopparna resa sig i väster. Det går att fortsätta vandringen över Gitsfjället till Saxnäs. Turen blir då 26 km enkel väg.

Naturupplevelser

Utsikt från Borgahällan

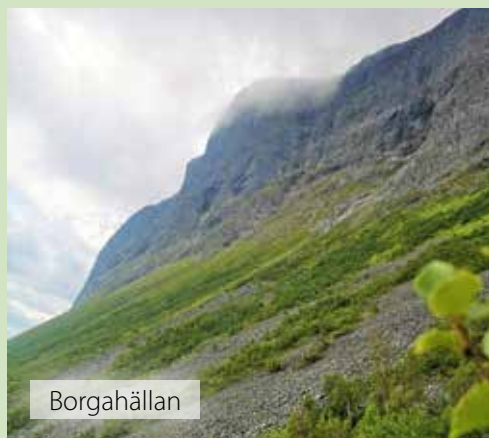
Månsbergets naturreservat

Trappberget

Trappberget

Borgahällan

Trappberget i Rajastrand

Besök minnesplatsen för den flygplansolycka som inträffade vid Trappberget i oktober 1938. Ambulansflyget för övre Norrland startade från Frösön på morgonen och hämtade en patient vid sjön Värjaren. På vägen tillbaka till Östersund var det dimma och dåligt väder och planet kolliderade med bergväggen strax väster om Rajastrand. Samtliga fem personer ombord omkom i kraschen.

Vandringen är 1,5 km tur och retur men bjuder på en rejält tuff stigning genom skogen. På toppen finns en minnessten samt motorn från det kraschade planet, en Junkers W 34.

Från Rajastrand kör du ca 8 km innan du kommer fram till starten för leden. Sväng mot Lillånäset, ta sedan vänster mot Grubbtjärn och sedan höger i nästa T-korsning. Leden är markerad med en blå skylt som det står "monument" på. Parkering finns vid nedfarten till dammen.

Timmervältan vid Månsberget

I Östra Ormsjö ligger Månsbergets naturreservat där det växer flera spännande växter och inte mindre än åtta olika orkidéer, bland annat norna och guckusko. Förr i tiden användes Månsberget som timmervälta, där timmerstockar rullades nerför bergssidan för att snabbare få fram dem ur skogen. Vandringsleden går genom vacker barrskog med gläntor fulla av nordisk stormhatt.

Uppe på toppen av timmervältan finns ett vindskydd och rastplats och härifrån kan du njuta av utsikten över Ormsjön och bort mot Jämtlandsfjällen. Tur och retur är vandringen knappt 1 km men relativt brant.

I Östra Ormsjö tar du av mot Månsberg och efter 1 km svänger du vänster in på en mindre grusväg. Kör ca 700 m fram till vältan. Stigen börjar vid informationstavlan på höger sida om timmervältan.

Bestig ett berg

Naturupplevelser

Lillfjällsleden

Vandringen längs Lillfjällsleden passar hela familjen och bjuder på otroligt vackra vyer över Borgafjälls oändliga fjällvärld. Från toppen av Lillfjället har du utsikt mot Borgahällan i söder men även mot Korpådalen och Klöverfjällets pyramidliknande topp.

Vill du vandra hela Lillfjällsleden går den över kalvfjäll, längs Borgasjön samt genom både gammelskog och fjällbjörkskog. Hela leden är 12 km men om du till exempel vandrar med barn kan du vandra till toppen av Lillfjället, ca 2 km, och sedan gå samma väg tillbaka.

Leden startar vid parkeringen mitt emot nedfarten till Borgadammen.

Utsikt från Lillfjällsleden

Utsikt över Borgahällan från Lillfjällsleden

Leden mot Toppstugan

Toppstugan

Borgahällan

Den mäktiga Borgahällan är Borgafjälls kanske viktigaste landmärke. Hällans nästan 700 m lodräta vägg tornar upp sig på den jämtländska sidan av Borgasjön. Vandringen upp är ca 6 km, brant och bitvis svår, men väl uppe på toppen känner du verkligen att hela världen ligger för dina fötter! Utsikten över fjälltopparna är magisk och nere vid sjön ser du fjällbyn breda ut sig. Vandringen passar som en halvdagstur men ta gärna gott om tid för att utforska fjällviddarna runt hällan. Stigen startar på bortsidan av Borgadammen där du även kan parkera. Håll noga utkik efter markeringar så att du inte börjar klättra uppåt för tidigt i ravinen.

Toppstugan i Lajksjö

På toppen av Hemberget i Lajksjö ligger en fin raststuga och grillplats. Härifrån kan du se ut över Lajksjön och långt borta i fjärran höjer sig Borgafjällsmassiven. Vandringen till toppstugan är ca 2,5 km enkel väg och trots stigningen så är det en lättvandrad tur. Du följer fina stigar och skogsvägar samt går en kort sträcka på grusväg. Vandrar du på sensommaren så växer det mycket lingon och blåbär i området.

Leden börjar vid Föreningshuset i Lajksjö där du kan parkera bilen. Ute vid vägen sitter första skylten märkt Toppstugan.

Naturupplevelser

Vandra till ett vattenfall

Stensjöbäcken

Ta med familjen på en otroligt vacker, lagom lång och lättvandrad utflykt. Stensjöbäcksleden är 3 km enkel väg och tar dig genom skog och över myr samt ger dig fina vyer över Gubbsjöklumpens fjälltopp. Framme vid Stensjöbäcken kan du plocka fram din kaffetermos och lyssna till vattenfallet som under årtusenden urholkat en nästan tio meter djup kanjon. Spana in jättegyrtorna i kanjonen och bäcköringarna som pilar omkring innan du antingen går vidare till Stensjön eller vandrar tillbaka till parkeringen.

Parkering och ledstart är ca 1 km innan Båtas när du kommer från Dorotea. Skylt finns på höger sida av vägen.

Bäcka

En vandring vid området Bäcka bjuder på skogsbad och ro för själen till bruset av två vattenfall.

Stigen är drygt 1 km och leder genom vacker tallskog fram till vattenfallet vid Stutvattenbäcken. Här kan du bada fötterna och sola på klipporna. Fortsätt sedan tvärs igenom skogen mot Västvattenbäcken vars vatten har skapat en grotta i berget. I de fuktiga dalsänkorna längs Västvattenbäcken växer lövträd blandat med olika örter och blomster. De båda bäckarna användes för vid timmerflottning och i Västvattenbäcken finns den gamla timmerrännan kvar.

Leden är lätt att vandra men det är bitvis brant vid sidan av stigen så gå försiktigt! Bäcka ligger ca 6 km nordväst om Västra Ormsjö. Parkering finns mitt emot bron över Långseleån.

Lillbergforsen

Från Bergvattensjön i Dorotea går en vältrampad stig genom vackra skogsområden. Här och där öppnar sig skogen för små gläntor och myrar som på sommaren är nästan vita av all ängsull.

Lillbergforsen är förvisso inget vattenfall, men det forsande vattnet hörs på långt håll när du kommer vandrande. Spana efter strömstaren vid forsen, ta med ditt fiskespö och pröva lyckan och njut av lite medhavd matsäck innan du vänder tillbaka.

Vandringen är 2 km enkel väg om du startar vid slutet av Byvägen. Du kan även kombinera turen med en härlig promenad runt Bergvattensjön och får då ca 9 km lätt vandring tur och retur.

Parkering finns vid T-bryggan längs E45:an eller vid Hotell Dorotea.

Kom ihåg att du hittar våra vandringsleder på www.naturkartan.se/dorotea

Stenbithöjdens naturreservat

Kalvtjärnarnas naturreservat

Stenbithöjdens naturreservat

Kyrkstigen

Stenbithöjden

Besök spännande vildmark i naturreservatet Stenbithöjden. I det kuperade området, där de högsta topparna ligger närmare 700 meter över havet, blandas gammelskog med lågfjäll och dramatiska klippor och branter.

Mellan de skogklädda höjderna skymtar ödsliga myrar och tjärnar där de största är Västra och Östra Stenbitsjön. För dig som tycker om att fiska går det bra att köpa fiskekort till området. Följ vandringsleden till toppstugan varifrån du har en vacker utsikt. Här finns även övernattningsmöjligheter.

Entré till Stenbithöjden hittar du mellan byarna Granliden och Granåsen i kommunens sydöstra ände. Reservatet delas mellan Dorotea och Åsele kommuner. För vägbeskrivning, se www.naturkartan.se/dorotea

Doppa fötterna i en tjärn

Kyrkstigen

Vandra från Avaträsk till Dorotea längs den gamla kyrkstigen som leder dig genom fina skogsområden varvade med hyggen där du får utsikt över omgivningarna. Under turen passerar du några mindre bäckar och efter ca 5 km kan du ta en paus vid ett iordningsställt vindskydd. Strax innan Dorotea ligger Långtjärnen. Här kan du svalka fötterna innan du tar dig an den sista branta stigningen och avslutar genom högest, gles tallskog. Väl framme vid Dorotea kyrka får du inte missa att besöka både Kullerbackens hembygdsgränd och Dorotea kyrka.

Kyrkstigen startar vid grillplatsen i början av byn Avaträsk. Vandringen från Avaträsk till Dorotea är ca 8 km lång.

Kalvtjärnarna

I gränslandet mellan skog och fjäll ligger Kalvtjärnarnas naturreservat där du vandrar genom vacker fjällurskog. På gamla stubbar och träd växer ovanliga svampar som den rosa rosentickan och den ostdoftande osttickan. Stigen leder uppåt genom skogen och efter 2 km är du framme vid tjärnen. Här kan du ta ett uppfriskande dopp i det mörka vattnet för att sedan slå dig ner vid rastplatsen för lite fika. På andra sidan tjärnen reser sig det mäktiga Kalvberget. Berget går att bestiga i obanad terräng och du bjuds då på milsvida vyer över fjällvärlden. Höjdskillnaden från tjärnen är ca 100 m.

Kalvtjärnarnas naturreservat ligger ca 10 km efter Risbäck när du kör från Dorotea. Skylt och parkering finns.

Naturupplevelser

Paddla kanot i vänlig vildmark

Att glida fram på vattnet i en kanot innebär såväl skön avkoppling som fina naturupplevelser. Längs Björnlandsleden får du en upplevelse av lappländsk vildmark men har ändå närhet till bebyggelse och service.

Börja turen vid Åbron strax väster om Dorotea och paddla längs Bergvattenån genom strömmande vatten och över vackra sjöar med många spännande öar att utforska. Området är rikt på bäver och kanske ser du även större djur som älg och björn.

Välj själv om du vill göra en dagstur eller paddla hela sträckan som är ca 50 km. Kanoter finns att hyra hos Doro Camp Lapland i Dorotea. Vill du paddla i Borgafjäll kan du hyra kanot hos Borgagården.

www.doro.camp

www.borgagarden.se

Foto: Torbjörn Thomsen

Upplevelser vid vattnet

Stå-upp-paddling i vacker fjällmiljö

Njut av det klara fjällvattnet från en ny vinkel. Att stå upp och paddla är både kul, bra träning och ett roligt sätt att upptäcka omgivningarna. Följ med på en guidad tur eller hyr din egen bräda hos Äventyrscenter Borgafjäll

www.avenyrscenter.com

Fjällsnorkla i ädelfiskens rike

När du fjällsnorklar får du hälsa på under vattenytan i en kristallklar fjällsjö eller forsande bäck. Utrustad med våtdräkt, snorkel och cyklop är du redo för ett spännande äventyr. Du kan antingen följa med på en guidad tur eller hyra utrustning av Borgagården.

www.borgagarden.se

Foto: Sebastian Kinnunen

Foto: Anders Lindqvist

Foto: Torbjörn Thomsen

Foto: Håkan Wike

Fånga drömfisken

Dorotea kommun sträcker sig från fjällvärlden runt Borgafjäll ner mot skogslandet vid Dorotea, vilket innebär ett varierande fiske där de flesta sportfiskare finner vad de söker.

I Borgafjäll, längst västerut i kommunen, sker fisket i ren fjällmiljö. Här fiskar du efter röding eller vackert guldkimrande öring i bland annat Saxån och Korpån. Det karga och vidsträckta fjälllandskapet ger en extra dimension till fiskeupplevelsen.

I kommunen finns goda möjligheter till varierat flugfiske efter öring, harr och röding. Långeleån, med sina forsar och kortare sel, är ett paradiset för flugfiskaren, inte minst för harrälskaren. Här finns både specialsträckor där endast flugfiske är tillåtet och sträckor för alla typer av fiske. Den översta specialsträckan är begränsad till fyra personer åt gången och måste bokas i förväg.

I de östra delarna av kommunen, i skogslandskapet runt Dorotea, finns harr, gädda, abborre, lake och sik. Ett spännande fiskevatten här är Bergvattenån som är en näringsrik å med kortare forsar och längre sel. Ån passerar flera sjöar på sin väg från Dorotea ner till Ormsjön och är känd för sina stora gäddor och abborrar. Den är även intressant för sitt rikliga bestånd av id och braxen.

I Dorotea kommun finns över 700 sjöar och minst lika många åar och bäckar så det är bara att välja och vraka. Det är en magisk upplevelse att få kroka på en gammalgädda eller storabborre i ett helt okänt vatten!

Läs mer på www.sodralappland.nu

Foto Angelica Byström

Naturupplevelser

Härliga cykeläventyr

Cykla mountainbike i fjäll och skog

I Borgafjäll finns flera fina vandringsleder som även passar för mountainbikes. Några favoriter är Lillfjällsleden och Klöverfjällsleden. Vill du ge dig ut på en längre tur kan du ta cykeln över fjället mot Saxnäs. Efter en tuff stigning från Borgafjäll öppnar fjällvärlden upp sig och bjuder på fantastiska vyer. Kom ihåg att visa hänsyn då fjällederna delas med vandrare.

Vill du cykla mountainbike i Dorotea tipsar vi bland annat om leden till Lillbergforsen.

Fler förslag på cykelturer hittar du på www.laplandssydport.se

Mörttjärnsrundan

Packa matsäcken och ge dig av längs Mörttjärnsrundan i Dorotea. Leden är ca 12 km lång och går längs grusvägar och lite asfalt. Följ Byvägen genom samhället, därefter är det skyltat "cykelled" in på Mörttjärnsvägen.

Efter en del motlut kommer du till ett öppet område med fina berghällar där det passar perfekt att stanna och njuta av utsikten. Lite längre fram får du susa utför härliga backar ned mot Borgafjällsvägen som du sedan följer sista biten tillbaka till Dorotea.

Lajksjörundan

En längre cykeltur i omgivningarna runt Dorotea får du ifall du följer Spejarvägen mot Bergbodarna och därefter tar sikte mot byn Lajksjö. På flera ställen längs vägen skymtar du den stora Lajksjön och väl framme i byn kan vi rekommendera ett besök på "lilla Ullared" – Wiks lanthandel. Här kan du både fylla på energidepåerna och köpa med dig lite spännande souvenirer innan du följer asfaltsvägen tillbaka mot Dorotea. Rundturen är ca 20 km.

Foto: Torbjörn Thomsen

Foto: Torbjörn Thomsen

Foto: Torbjörn Thomsen

Cykla längs grusvägar och stigar i Rajastrand

Cykla runt sjön Lill-Rajan och njut av lantlig idyll med porlande bäckar, glittrande sjöar och vacker gammelskog. Kanske passar det bra att ta med fiskepöet och fånga en öring. Vid Lill-Rajans utlopp finns en grillkåta där det passar bra att ta rast. Turen startar vid Rajagårdens vandrarhem och är knappt 9 km lång.

Mat och boende

Doro Camp Lapland – Dorotea

www.doro.camp – 073 080 77 38

Mysiga stugor och campingplatser. I den vackra träkåtan finns restaurangen som serverar mat av lokala råvaror.

Hotell Dorotea – Dorotea

0942 477 80

Boende med vacker utsikt över Bergvattensjön och Dorotea samhälle.

Borgagården – Borgafjäll

www.borgagarden.se – 0942 420 22

Stuguthyrning, restaurang och pub! Njut av utsikten över Borgahällan när du äter högklassig mat.

Hotell Borgafjäll – Borgafjäll

www.borgafjallhotell.se – 0942 421 00

God mat, bekvämt boende och spa inrymt i ett arkitektoniskt mästerverk.

Borga Skicenter – Borgafjäll

www.borgaskicenter.se – 0942 420 01

Lägenhetsuthyrning och restaurang. Vintertid även pub och after ski.

Camp Borga / Johannas Fjällkrog – Borgafjäll

www.borgafjall.se – 0942 420 42

Camping, glamping, stuguthyrning och mat året runt.

Camp 64 ° - Borgafjäll

www.camp64.se

Camping och lägenheter

Mat

Ankis bar Dorotea – 0942 100 68

Här serveras pizza, husmanskost och dagens lunch.

Restaurang & Pizzeria Dorotea – 0942 107 10

Dagens lunch, pizza och husmanskost.

My Way Dorotea – 0942 104 30

Gatukök med hamburgare och dagens lunch.

Konditori Dorotea – 0942 100 07

Njut av hembakt fikabröd av olika slag. Här finns allt från kakor och bakelser till smörgåsar och pajer.

Johannas Bisto & Bar Borgafjäll - 073 843 47 97

Mat och dryck, fika och glass. Öppet året runt.

Boende

Sutme stugby – Borgafjäll

www.sutme.com – 070 597 40 70

Stugor och båtuthyrning.

Camp 64 ° – Borgafjäll

www.camp64.se

Camping och lägenheter

Rajagårdens vandrarhem – Rajastrand

www.rajastrand.se – 070 389 57 08

Lägenheter med självhushåll. Tillgång till båtbygga och roddbåt.

Hällagården – Svanabyn – 070 366 47 92

Rum med självhushåll.

Foto: Torbjörn Thomsen

Hantverk och aktiviteter

Aktiviteter

Doro Camp – Dorotea
www.doro.camp
Kanotuthyrning och aktiviteter.

Wildlife Lapland – Dorotea
www.wildlifelapland.com
Björngömsle och viltskådning.

Lapland Hunting & Game – Dorotea
www.huntgame.se
Jakt- och fiskeguidning.

Pike Fishing Dorotea – Östra Ormsjö
073 064 39 28
Fiskeguidning.

Camp Tre Sjöar – Rajastrand
www.camp-tre-sjoar.se
Boende och fiskeguidning.

Nynäs jakt- och fiskecamp – Storbäck
070 316 08 58
Stuguthyrning samt jakt- och fiskeguidning.

Trollklinten – Storbäck
www.trollklinten.se
Boende, aktiviteter och guidning.

Äventyrscenter – Borgafjäll
www.aventurecenter.com
Uthyrning av SUP-bräddor och guidade turer.

Borgagården – Borgafjäll
www.borgagarden.se
Fjällsnorkling, kanot- och båtuthyrning, svampkurser med mera.

Hantverk och souvenirer

Utsmyckad – Facebook: @madebyutsmyckad
Utsmyckad säljer en del av sina hantverk såsom tennarmband och kaffepåsar i skinn på Borgagården i Borgafjäll.

Susan Lindström – www.susanlindstrom.se
Susan Lindström är en konstnär i Borgafjäll som använder abstrakta uttryck. Inspirationen hämtas från naturen och vädrets dramatiska skiftningar.

Marikes hantverksbod
<https://marikes-hantverksbod.mybigcommerce.com/>
Hos Marike i Dorotea kan du bland annat köpa souvenirer, vackra ullgarner och traditionella armband i tenntråd och läder.

Hjortron & troll – 070 395 35 66
Hos motorsågskonstnären Kenneth i Fågelsta finns fina träskulpturer av bland annat ugglor och vättar.

Äkta norrländskt – www.norrlandskt.se
Hos Äkta Norrländskt finns bland annat hundhalsband och vapenremmar med tenntrådsbroderier.

Gäddfiske med Lapland Hunting & Game

Foto: Magnus Ström

Shopping

44:ans kläder – Storgatan 40, Dorotea

Doroteas blommor och design – Parkvägen 4, Dorotea

Westél – Järnvägsgatan 1, Dorotea
Telefoni, telekommunikation, elektronik

Röda korset second hand – Storgatan 37, Dorotea

Tur & retur second hand – Storgatan 37 Dorotea

Loppis – Storgatan 36, Dorotea
Oregelbundna öppettider.

Fyra händer – Östra Ormsjö
www.fyrahander.se
Loppis under sommaren.
Webbutik: Kläder, smycken, presentartiklar,
naturprodukter och hemtextilier.

Camp Borga / Johannas Fjällkrog – Avasjövägen 5,
Borgafjäll
Hantverk, presentartiklar samt kläder och uteprodukter.

Centrumboden – Centrumvägen 20, Borgafjäll
Inredningsdetaljer och byggvaror.

Här kan du tanka

Svanabyn – Obemannad tankstation

Dorotea – OKQ8, My Way

Västra Ormsjö – Ica Nära
Ormsjödalen

Borgafjäll – Borgafjällens lanthandel,
Camp Borga

Bygg- och järnhandel i Dorotea

Olssons glas och bygg –
Järnvägsgatan 7
Har även en filial i Borgafjäll.

Dorotea motor och allservice –
Storgatan 11

Livsmedel

Coop Nära & Ica Nära Dorohallen – Dorotea

Wiks Ica Nära – Lajksjö
"Lilla Ullared" där du hittar allt från leksaker till inredning.

Lulus Lanthandel – Svanabyn

Ica Nära Ormsjödalen – Västra Ormsjö

Borgafjällens lanthandel – Borgafjäll

Biluthyrning i Dorotea

My way – Storgatan 26

OKQ8 – Storgatan 16

Service i Dorotea

Kronans apotek – Storgatan 33

Bankomat – Storgatan 33

Systembolaget – Parkvägen 1

Dorotea Taxi – 0942 102 00
Du kan ringa dygnet runt.

Busstation – Järnvägsgatan 20

Tågstation för Inlandsbanan – Järnvägsgatan 5

Vinteraktiviteter

Njut av sol och snö i vackra fjälldestinationen Borgafjäll! Susa nerför välpistade backar eller testa meterdjup pudersnö. Allt medan du beundrar den magnifika Borgahällan på andra sidan sjön.

Foto: Torbjörn Thomsen

Gå på tur längs den storslagna Lapplandsleden.

Foto: Torbjörn Thomsen

Såväl Dorotea som Borgafjäll kan erbjuda fina längdskidspår för klassisk och fri stil. Välj att åka några kilometer eller ge dig ut på längre turer.

Foto: Torbjörn Thomsen

Snöa in på Lapplands Sydport

Vandra med snöskor i fjäll- eller skogsmarker och njut av stillheten.

Foto: Torbjörn Thomsen

Upptäck tjusningen med hundspanssåkning.

I Borgafjäll finns fina skoterleder och även ett av Sveriges bästa områden för friåkning. Ledbevis finns att köpa hos skoterklubbarna.

Januari

Februari

Mars

April

Maj

Juni

Juli

Augusti

September

Oktober

November

December